

załącznik nr 1 do uchwały Nr XXI/244/09
Rady Miejskiej w Jezioranach
z dnia 31 marca 2009 r.

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
Pierwagi**

Gmina Jeziorany
Powiat Olsztyński
Województwo Warmińsko - Mazurskie

1. Wstęp

Sołectwo Pierwagi jest jednym z 22 sołectw gminy Jeziorany, liczącym około 104 mieszkańców. Położone jest przy trasie Jeziorany – Lutry, w odległości 8,61 km od Jezioran. Wieś położona jest na uboczu, przecina ją droga asfaltowa do Lutry. Nieopodal mamy dwa jeziora: Luterskie i Bierawy.

Mieszkańcy sołectwa chcą żyć w atrakcyjnej, ładnej i przyjaznej wsi. Poprawiając warunki swojego zamieszkania i rozwijając swoją wieś, chcą przy okazji zintegrować się wspólnie działając na jej rzecz.

Ponieważ trudno jest sfinansować wszystkie potrzebne mieszkańcom przedsięwzięcia, jedną z dróg do poprawy jakości ich życia oraz tworzenia nowych źródeł utrzymania może być pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. W związku z czym mieszkańcy opracowali plan odnowy wsi.

Ma on za zadanie również pobudzić mieszkańców do wspólnego działania na rzecz Pierwagi. Plan jest dokumentem strategicznym, stworzonym w większości przez mieszkańców. Określa najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, które pomogą im rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania, przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Jeziorany. Plan odnowy wsi pozwolił także na uświadomienie mieszkańcom, jak ważną rolę pełnią w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.

Dokument ten powstał w wyniku dyskusji na zebraniach wiejskich, po konsultacji Rady Sołeckiej z mieszkańcami. Plan odnowy ma być między innymi załącznikiem do projektów zgłaszanych w celu uzyskania pomocy finansowej w ramach programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Plan odnowy wsi Pierwagi dotyczy kolejnego okresu programowania wyżej wymienionego. W okresie tym podejmowane będą określone – z uwagi na zaplanowane cele i priorytety rozwojowe – działania inwestycyjne, a także inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno – wypoczynkowym (np. imprezy). Podjęcie się realizacji danego zadania poprzedzone zostanie przygotowaniem niezbędnych opisów i uzasadnień realizacji zadania, opracowywaniem zakresu rzeczowego, określeniem kosztów i terminów realizacji. Tak przygotowane i określone zadania będą przyjmowane przez zebrania wiejskie i będą stanowić kolejne załączniki do planu.

Opracowany Plan odnowy miejscowości Pierwagi wraz z opisem danego zadania, stanowić będzie nierozdzielny załącznik składanego o dofinansowanie wniosku do różnych instytucji finansujących.

2. Charakterystyka Gminy Jeziorany

Gmina Jeziorany to gmina miejsko-wiejska w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim. W latach 1975-1998 gmina należała do województwa olsztyńskiego. Położona jest w środkowej części Pojezierza Mazurskiego w dorzeczu Łyny, na szlaku Olsztyn – Lidzbark Warmiński.

Na obszarze gminy usytuowanych jest 8 jezior, z których wyjątkowo atrakcyjne jest jezioro Blanki oraz przylegające do granic gminy Jezioro Luterskie. Gmina Jeziorany jest typową gminą rolniczą - grunty orne i łąki stanowią tu blisko 70% powierzchni gminy.

Teren gminy to malowniczy krajobraz, pełen zabytków, dlatego można mówić o tym, że jest ona oazą na turystycznej mapie Polski. W samej gminie mamy 4 szlaki rowerowe: pierwszy w stronę Zerbunia, drugi wokół Jeziora Luterskiego, trzeci – Radostowo – Frącki, czwarty w kierunku Franknowa.

Bazę noclegową stanowi Ośrodek Doskonalenia Kadry Służb Więziennych w Kikicach, zaopatrzonej w plażę ze strzeżonym kąpieliskiem, otoczonej pięknym mołem spacerowym oraz dobrze wyposażoną wypożyczalnią sprzętu wodnego i turystycznego.

Na terenie miasta Jeziorany, znajduje się kamień historyczny, upamiętniający byłych mieszkańców Jezioran, obecnie zamieszkałych na terenie Niemiec. Usytuowany jest on przy murach obronnych miasta.

Na terenie gminy znajduje się jeden rezerwat przyrody. Jest to rezerwat "Ustnik" ustanowiony rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zabytków Naturalnych w 1991 roku przy miejscowości Ustnik, na śródpolnym rozlewisku o powierzchni 32 ha. Jest on miejscem lęgowym i wypoczynkowym około 50 gatunków ptaków wodno-błotnych, w tym wielu rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Ciekawostką turystyczną jest cmentarzysko kurhanowe w Kikicach, wskazujące na istnienie w tym rejonie dużego skupiska osadniczego uformowanego około III w. p. n. e. Jak się przypuszcza, osadnictwo zlokalizowane było w pobliżu trzech jezior: Luterskiego, Tejstymy i Kikity. Z inicjatywy członków Stowarzyszenia Miłośników Historii i Kultury Prus *Pruthenia* narodziła się idea powołania na obszarze Lasu Kikickiego rezerwatu archeologicznego kultury kurhanów zachodniobałtyckich. Walory historyczno-poznawcze obiektu, a także jego niezwykle atrakcyjne położenie (jezioro Luterskie z ośrodkiem wypoczynkowym) stanowią ważne przesłanki pozwalające oczekiwać dużej popularności rezerwatu.

Do zabytków na terenie Gminy Jeziorany należą:

- gotycki Kościół p.w. św. Bartłomieja w Jezioranach, zbudowany w drugiej połowie XIV wieku jest klasycznym przykładem warmińskiej odmiany typu świątyni halowej z piętrową zakrystią. W głębi wnętrza kościoła rozbrzmiewają odrestaurowane organy, największe z zachowanych instrumentów wykonanych przez firmę Augusta Terletzkiego z Elbląga, zbudowane w 1874 roku.

- Kościół p.w. św. Stanisława, Matki Boskiej i św. Katarzyny we Franknowie w stylu barokowym, zbudowany na miejscu dwóch poprzednich z fundacji biskupa Stanisława Adama Grabowskiego, odbudowany w roku 1844 w stylu neoklasycystycznym.

- Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Tłokowie zbudowany w latach 1370-1390, a gruntownie przebudowany około 1500 roku. Kościół ma charakter gotycki, orientowany.

- Kościół p.w. św. Jerzego i św. Anny w Radostowie, gotycki, orientowany, murowany z cegły.
- Kaplica filialna św. Rocha w Tłokowie pochodząca z 1665 roku. W 1750 r. kaplicę wzmocniono i dobudowano wieżę. W 1866 roku rozbudowano ją. Konsekracji dokonał w 1790 r. biskup Ignacy Krasicki. Jest to budowla barokowa, murowana z cegły, orientowana, salowa.
- Kościół p.w. św. Walentego w Piszewie, neogotycki kościół filialny z 1907 roku.
- kapliczki warmińskie, usytuowane zarówno w samych Jezioranach, jak i przydrożne.
- fortyfikacje miejskie, otaczające Jeziorany, gotyckie z XIV wieku, zrekonstruowane w latach sześćdziesiątych zachowane we fragmentach.

3. Sołectwo Pierwagi

3.1. Rys historyczny

Niemiecka nazwa: Prowangen. Pierwagi w 1848 r. należały do parafii Lutry. Tam również uczęszczały do szkoły dzieci. Według stanu na 01 stycznia 1955 r. Pierwagi należały do gromady wiejskiej Żardeniki wraz z Miejską Wsią, Olszewnikiem, Miszewem i Żardenikami. Gromada ta miała 1060 mieszkańców i mieściła się na 3.124 ha.

Według podziału administracyjnego powiatu w dniu 01 stycznia 1967 r. sołectwo Pierwagi należało do gromady Lutry wraz z Górowem, Kikitami, Księżnem, Łądkiem, Wągściami, Wójtowem i Lutrami. Ogólny obszar gromady liczył 8004 ha, w tym użytków rolnych 4494 ha, liczebność mieszkańców wynosiła 2003 osoby.

W latach 1975 – 1998 miejscowość należała do województwa olsztyńskiego.

3.2. Charakterystyka obszaru

Sołectwo Pierwagi jest jednym z 22 sołectw gminy Jeziorany, liczące 527,3781ha. Położone przy trasie Jeziorany – Lutry, w odległości 8,61 km od Jezioran co stanowi 2,49 % powierzchni Gminy.

Pod względem fizjograficznym sołectwo Pierwagi, jak i gmina Jeziorany należy do Pojezierza Mazurskiego. Gmina Jeziorany leży w strefie zasięgu lodolodu zlodowacenia północnopolskiego – jego fazy pomorskiej. Znajduje to odzwierciedlenie w zróżnicowaniu i świeżości form rzeźb terenu. Teren gminy charakteryzuje się krajobrazem młodoglacjalnym, pojeziernym – z licznymi jeziorami.

Pierwagi charakteryzują się urozmaiconą rzeźbą terenu. Malowniczy krajobraz ukształtowany przez ustępujący lodowiec, pełen rozpadlin i wzgórz morenowych, daje tu panoramę pełną interesujących widoków.

Pierwagi leżą na obszarze Gminy typowo rolniczej. Grunty orne zajmują 53,14 % powierzchni sołectwa. Przeważają tu grunty klasy bonitacyjnej III b. Sady zajmują 0,22 ha, łąki 48,5411 ha, pastwiska 44,3947 ha.

Warunki glebowe dla produkcji rolnej są generalnie korzystne. Wskaźnik bonitacji jakości rolniczej przydatności gleb na terenie sołectwa Pierwagi jest bardzo wysoki, wyższy od średniej w województwie warmińsko – mazurskim.

Grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione zajmują powierzchnię 90,162 ha (17% ogólnej powierzchni sołectwa). Są one bogate w różnego rodzaju grzyby 9borowiki, maślaki, podgrzybki, kurki i rydz, czerwone łebki, kozłaki, zielonki) przyciągające pasjonatów pieszych wędrowek i bogatych grzybobrań.

Zasobność lasów w zwierzynę sprawia, że są one niezwykle atrakcyjne dla myśliwych. poluje się tu na jelenie, sarny, dziki, lisy i kaczki. Często organizowane są polowania zbiorowe, które przebiegają w przyjaznej atmosferze.

3.3. Klimat

Klimat sołectwa Pierwagi odznacza się dużą różnorodnością i zmiennością typów pogody. Związane jest to z przemieszczaniem się frontów atmosferycznych i częstą zmiennością mas powietrza. Fluktuacje stanów pogody są nawet większe niż w pozostałych nizinnych regionach kraju, co związane jest z różnorodnością fizjograficzną podłoża: urozmaiconą rzeźbą, występowaniem kompleksów leśnych, obszarów podmokłych oraz bogatej sieci wód powierzchniowych. Mazurska dzielnica klimatyczna – do której należy sołectwo Pierwagi – jest najchłodniejsza w nizinnej części Polski, a związane jest to głównie z chłodnymi zimami i wiosnami. Warunki te kształtują bardzo krótki okres wegetacyjny, który dla Biskupca i Lidzarka Warmińskiego (najbliższych miejscowości z posturkami meteorologicznymi) wynosi średnio tylko około 191- 192 dni. Jest to wartość podobna jak dla Zakopanego. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia wynosi ona około 230 dni.

Średnie roczne temperatury wynoszą około + 6,4^oC do + 6,6^oC. Najzimniejszymi miesiącami są luty i styczeń. Średnie temperatury z wielolecia w tych miesiącach wynoszą od - 4,1^oC do - 4,5^oC. Najcieplejszym jest lipiec. Średnie temperatury z wielolecia w tym miesiącu wynoszą od 16,7^oC do 17,1^oC. Średnia liczba dni gorących (powyżej 25^oC) wynosi 25 – 26.

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 610 – 624 mm. Największe są latem (w lipcu około 86 – 89 mm), a najmniejsze wczesną wiosną (marzec 26 – 29 mm).

Dni z opadem jest średnio około 161 – 163 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 104 - 114 dni w roku.

Przeważają wiatry z kierunków: południowo – zachodniego (19-20%). Znaczny jest też udział wiatrów z kierunku zachodniego, z którego to kierunku wiatry wieją z częstością 15-16%. Z pozostałych kierunków wiatry

więcej średnio około 1,5 – 2 razy rzadziej. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości. Wiatry silne i porywiste występują najczęściej jesienią i zimą.

Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Zachmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku. Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu.

Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią. Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.

3.4. Zabytki

- drewniany niemiecki krzyż
- kapliczna przydrożna
- kaplica

3.5. Sfera społeczna

Liczba ludności na dzień 31 grudnia 2008 roku według danych Urzędu Gminy wynosi 104 mieszkańców, z czego 17 w wieku przedprodukcyjnym (od 0 – 17 lat), 83 w wieku produkcyjnym (od 18 do 65 lat) i 4 w wieku poprodukcyjnym (od 66 i powyżej).

Ludność sołectwa Pierwagi stanowi 1,26 % ogółu populacji Gminy Jeziorany. Liczba mieszkań wynosi 24.

Na terenie wsi Pierwagi nie funkcjonuje Szkoła Podstawowa ani Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej. Dzieci objęte obowiązkiem szkolnym są dowożone do szkół na terenie miasta Jeziorany. Mieszkańcy objęci są opieką zdrowotną przez następujące zakłady:

- Niepubliczny Zakład podstawowej Opieki Zdrowotnej „Medyceusz” w Jezioranach
- Niepubliczny Zakład Podstawowej i Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „Frank – Med.” we Franknowie.

Na terenie gminy znajdują się 2 apteki, które obsługują wszystkie sołectwa i wsie z tego terenu. Na terenie wsi funkcjonuje świetlica wiejska, którą trzeba doposażyć w niezbędny do użytku dla mieszkańców sprzęt dydaktyczny.

3.6. Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Jezioranach obejmuje swym zasięgiem obszar gminy Jeziorany. Przystępność na terenie gminy Jeziorany nie odbiega w sposób znaczący od średniej dla całego powiatu olsztyńskiego.

W zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie sołectwa działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka w Radostowie dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych pomaga im również Jednostka Straży Pożarnej w Jezioranach, która też dysponuje sprzętem niezbędnym do prowadzenia akcji pożarniczych i ratowania życia ludziom.

4. Infrastruktura techniczna

4.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie sołectwa zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć w głębinnych. Woda przeznaczana jest do zaspokajania potrzeb bytowo – gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji. Na obszarze gminy zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre. Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca do zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Problemem podobnie jak przy każdej inwestycji infrastrukturalnej jest rozproszona zabudowa gospodarstw, co znacznie zwiększa koszty doprowadzenia wody.

4.2. Gospodarka odpadami

Miejscowość wyposażona jest w pojemniki do segregacji odpadów (plastik, szkło, papier). Mieszkańcy sołectwa mają podpisane umowy na wywożenie nieczystości stałych i posesje wyposażone są w pojemniki do odprowadzania odpadów komunalnych, które wywożone są na składowisko w gminie Bisztynek.

4.3. Energetyka

W Gminie Jeziorany wszystkie gospodarstwa domowe korzystają z energii elektrycznej. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną sołectwo Pierwagi obsługuje Koncern Energetyczny Energia S. A., która swa filię ma w Jezioranach.

4.4. Komunikacja

Teren gminy Jeziorany obsługują drogi zaliczane do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Ogólny stan dróg znajdujących się na terenie sołectwa Pierwagi jest niezadowalający.

Ich stan jakości w przeważającej części odbiega od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne, w zakresie bezpieczeństwa użytkowania (szerokości jezdni, pobocza, brak chodników, odwodnienia).

Usługi komunikacji autobusowej na terenie sołectwa świadczone są w znaczącej mierze przez sektor prywatny, z udziałem PKS Olsztyn.

4.5. Sfera gospodarcza

Jednym ze źródeł utrzymania mieszkańców sołectwa Pierwagi jest rolnictwo, w którym znalazło zatrudnienie ok. 40% ludności zawodowo czynnej. Jednak mała opłacalność produkcji rolnej sprawia, że nie jest to jedyne źródło utrzymania ludności posiadającej gospodarstwa rolne. Oprócz rolnictwa mieszkańcy gminy znajdują zatrudnienie w pozarolniczych działach gospodarki narodowej.

4.6. Rolnictwo

Mieszkańcy Pierwag dostrzegają potencjał rozwoju i integrowania życia społecznego na terenie wsi. Klasy gruntów użytkowanych przez osoby fizyczne w sołectwie Pierwagi przedstawiają się następująco:

Klasy bonitacyjne gruntów ornych w ha	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIz	Razem
	-	-	1,73	155,70	90,21	22,61	6,13	0,1	-	276,48

Wspólna praca, wsparcie samorządu lokalnego, urzędu pracy, ośrodka pomocy społecznej instytucji działających na rzecz aktywizacji zawodowej i kształcenia zawodowego, a także promowanie dobrych praktyk działalności gospodarczej i inicjatyw społecznych na wsi z pewnością mogą poprawić jakość życia we wsi Pierwagi.

5. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Analiza zasobów zawiera wykaz elementów materialnych oraz niematerialnych sołectwa, które mogą być wykorzystane dla rozwoju miejscowości, w działaniach na rzecz jego odnowy.

Rodzaj zasobu	Opis zasobu jakim wieś dysponuje
Środowisko przyrodnicze, położenie	
Walory krajobrazu	Malowniczy, zróżnicowany topograficznie krajobraz, nieopodal lasy.
Walory klimatu	Korzystne warunki klimatyczne dla zamieszkiwania i wypoczynku.
Walory szaty roślinnej, świat zwierzęcy	Atrakcyjne rekreacyjne tereny lasów, wzgórz, łąk.
Drogi, dostępność komunikacyjna	Niezadowalająca dostępność komunikacyjna do Pierwag, ze względu na złą jakość drogi lokalnej.
Gleby, kopaliny, budowa geologiczna	Przeważają w otoczeniu gleby wysokich klas bonitacyjnych – III a i III b.
Sąsiedztwo	- Bliskość miejscowości Lutry (baza turystyczna). - Bliskość miasta Jeziorany.
Środowisko kulturowe	
Walory architektury wiejskiej, zabytki	- Zachowana mała skala wsi – przysiółek o przyjemnym klimacie urbanistyczno – przestrzennym. - Sporo zabytkowej zabudowy, jednak zazwyczaj w złym stanie technicznym.
Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	- Brak uporządkowanej, zorganizowanej przestrzeni publicznej – wiejskiej służącej mieszkańcom w różnym wieku. - Brak miejsc zabaw dla dzieci. - Brak terenów sportowych dla młodzieży.
Inne	Zachowany klimat urbanistyczno – przestrzenny niewielkiego, kameralnego przysiółka.
Obiekty i tereny	
Miejsca tradycyjnych spotkań, place i miejsca publiczne	- Świetlica wiejska, ale wymagająca remontu. - Brak urządzonych terenów zieleni wiejskiej.
Miejsca sportu i rekreacji	Brak urządzonych i ciekawie zagospodarowanych
Gospodarka, rolnictwo	
Miejsca pracy	Niewielka część zajmuje się rolnictwem, większość pozarolnicze miejsca poza miejscowością.

Miejsca noclegowe, hotelowe, gastronomia	Brak.
Inne	Brak obiektów usługowych, np. sklepu.
Mieszkańcy, kapitał społeczny	
Autorytety, znane postaci we wsi	Sołtys – autorytet lokalny.
Inne	Mieszkańcy są ze sobą zżyli, lubią wspólnie spędzać czas, podkreślane są dobre stosunki sąsiedzkie.

Podczas zebrań wiejskich poświęconych dyskusji nad planem odnowy sołectwa, mieszkańcy zwrócili uwagę na swoje atuty, silne strony, zauważając także słabości i zagrożenia.

Najistotniejszym atutem Pierwąg okazało się samo malownicze położenie miejscowości, piękne, spokojne otoczenie, z dala od uciążliwości miejskich i z dala od ruchliwych tras komunikacyjnych, atrakcyjne krajobrazowo i przyrodniczo środowisko, a przede wszystkim zgrana, dość dobrze zintegrowana i przyjazna wobec siebie społeczność, życzliwie odnosząca się do zasiedziałych sąsiadów oraz do nowoprzybyłych. Dobrze zorganizowani i uspołecznieni mieszkańcy, mimo, że na razie nieliczni, to największy atut sołectwa.

Wśród silnych stron Pierwąg wymieniano przede wszystkim dobre stosunki sąsiedzkie, ciekawe formy organizacji wspólnych zabaw, wspólne działania na rzecz świetlicy wiejskiej.

Słabością Pierwąg jest kiepska droga lokalna, niezadowolający stan techniczny świetlicy (niezbędny remont), brak sklepu, brak dobrego dostępu do Internetu. Mimo sporej aktywności części mieszkańców, za jeden z głównych problemów uznano bierność i obojętność, bezrobocie i niski status materialny.

Mieszkańcy sołectwa Pierwąg ustalili, że do najważniejszych czynności, które należy przedsięwziąć są:

- wyremontowanie pomieszczeń świetlicy,
- poprawienie wyglądu terenów sołeckich oraz gospodarstw prywatnych,
- stworzenie estetycznych przestrzeni publicznych, takich jak place, chodniki, ławki,
- urządzenie porządnego placu zabaw dla dzieci w połączeniu z terenem zielonym,
- urządzenie miejsca sportu i rekreacji dla młodzieży,
- wypromowanie miejscowości,
- organizowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży np. warsztaty artystyczne, zajęcia pozalekcyjne.

6. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa Pierwąg

Silne strony

- atrakcyjne położenie w malowniczej okolicy, w urozmaiconym krajobrazowo otoczeniu, z czystym powietrzem
- lokalizacja na terenie sołectwa świetlicy wiejskiej – ośrodka życia społecznego
- wyposażenie w kontenery do segregacji odpadów
- korzystne warunki glebowe dla produkcji rolnej
- duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych w okolicy wsi, walorów turystycznych
- brak uciążliwego przemysłu
- zgrana zżyta społeczność
- walory krajobrazowe otoczenia oraz niewielka skala miejscowości – atrakcyjność osiedleńcza dla osób zmęczonych miejscowością

Słabe strony

- brak sieci kanalizacji sanitarnej
- słaba oferta usług turystycznych, niewykorzystane zasoby turystyczno-rekreacyjne
- niedostatek ofert na zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży
- niski stan zasobności gospodarstw domowych
- zła jakość techniczna i niewystarczająca ilość obiektów kulturalnych
- brak chodników
- niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców
- brak miejsc pracy
- słaba jakość dróg lokalnych

Szanse

- podjęcie prac planistycznych – szansą na dalszy rozwój osadniczy miejscowości
- dokształcania mieszkańców – szkolenia i kursy
- rozwój edukacji ekologicznej oraz rozwój agroturystyki
- rozbudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy
- rozbudzenie więzi społecznych od najmłodszych lat
- wykorzystanie inwestorów zewnętrznych inwestujących w turystykę

- możliwość stworzenia atrakcyjnego krajobrazowo, wygodnego i bliskiego naturze miejsca zamieszkania w przyjaznym środowisku społecznym – aktywnym i zaangażowanym, jako alternatywy dla zdegradowanych przestrzeni i społecznie przestrzeni np. podmiejskich
- współpraca z gminą przy realizacji strategii rozwojowej
- zwiększenie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących z unii Europejskiej
- popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze oraz walory kulturowe

Zagrożenia

- niewystarczające fundusze na dalszy rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności
- utrzymujące się bezrobocie – degradacja społeczeństwa
- brak środków finansowych
- migracja młodzieży do dużych miast
- brak stabilności w polityce wspierania rozwoju obszarów wiejskich i gospodarki rolnej

7. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć sołectwa Pierwagi na lata 2009 - 2016

PRIORYTET 1. – Ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych

Cele:

Dbalność i renowacja kapliczki przydrożnej
Organizacja festynów, kiermaszów, promujących tradycję i lokalną kulturę

PRIORYTET 2. – Podnoszenie atrakcyjności infrastruktury społeczno – usługowej, kulturalnej i turystycznej

Cele:

Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w niezbędny sprzęt do użytku dla mieszkańców wsi Pierwagi.
Działania na rzecz poprawy warunków zamieszkania, oferty kulturalno – rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, tworzenie infrastruktury do rozwoju turystyki.
Upiększanie wsi – w ramach tych działań zorganizować warsztaty artystyczne (rzeźba, wiklina, malarstwo), a dorobek pracy twórczej wzbogaci wieś, zwiększenie powierzchni zieleni we wsi,
Modernizacja i wyposażenie boiska sportowego
Budowa placu zabaw i wykonanie ogrodzenia.

PRIORYTET 3. – Społeczeństwo informacyjne, podnoszenie poziomu edukacji i aktywności zawodowej mieszkańców, działania na rzecz zapobiegania bezrobociu

Cele:

Organizowanie szkoleń dla rolników, osób bezrobotnych na temat form samozatrudnienia
Pomoc doradcza w zakresie opracowania planów zieleni
Pomoc doradcza dla osób chcących uruchomić działalność agroturystyczną.

PRIORYTET 4. – Modernizacja istniejącego systemu komunikacji drogowej

Cele:

Modernizacja dróg, zjazdów, chodników, ścieżek rowerowych, trawników i ogrodzeń.
Odmalowanie przystanku

Zadania planowane do wykonania w okresie od 2008 do 2016

1. Remont świetlicy wiejskiej oraz wyposażenie w niezbędny sprzęt

Koszt całego zadania wyniesie około 130 000 zł.

Termin realizacji zadania – 2009 – 2010

2. Urządzenie i wyposażenie boiska wiejskiego

Rekultywacja terenu, w tym: wyrównanie terenu, odwodnienie terenu, nawiezenie ziemi, piaskowanie oraz zaprawienie.

Zakup i montaż dwóch bramek z siatkami do piłki nożnej.

Zakup i montaż 2 piłkochwyłów.

Zakup i montaż ławeczek.

Koszt całego zadania wyniesie około 40 000 zł.

Termin realizacji zadania – 2010 – 2011

3. Budowa placu zabaw

Ogrodzenie z pergolami
Wyrównanie terenu
Zakup i montaż urządzeń zabawowych i ławeczek
Zasadzenie zieleni wokół ogrodzenia,

Koszt całego zadania wyniesie około 40 000 zł.
Termin realizacji zadania – 2010 - 2011

4. Położenie polbruk

Ułożenie chodnika z kostki polbrukowej wzdłuż wsi w ciągu drogi. Chodnik o powierzchni
Wykonanie zjazdów

Koszt całego zadania wyniesie około 200 000 zł.
Termin realizacji zadania – 2011 – 2012

5. Nasadzenie zieleni

Koszt całego zadania wyniesie około 10 000 zł.
Termin realizacji zadania – 2011 – 2012

6. Upiększanie wsi – w ramach tych działań będziemy organizować kilka razy do roku akcje upiększania i sprzątania miejscowości (między innymi nasadzenie krzewów i kwiatów,

Koszt całego zadania wyniesie około 60 000,00 zł.
Termin realizacji zadania – 2010 – 2016

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Pierwagi zakłada w przeciągu 8 najbliższych lat realizację zadań, których celem jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Pierwagi ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Charakterystyka Gminy Jeziorany.....	3
3. Sołectwo Pierwagi.....	4
3.1. Rys historyczny.....	4
3.3. Klimat	4
3.4. Zabytki.....	5
3.5. Sfera społeczna	5
3.6. Bezpieczeństwo publiczne	5
4. Infrastruktura techniczna.....	5
4.1. Zaopatrzenie w wodę	5
4.2. Gospodarka odpadami	5
4.3. Energetyka	5
4.4. Komunikacja	6
4.5. Sfera gospodarcza	6
4.6. Rolnictwo.....	6
5. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	6
6. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa Pierwagi.....	7
7. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć sołectwa Pierwagi na lata 2009 - 2016	8